

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea Internațională de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șestacova Maria împotriva Societății Internaționale de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Climenco Valerii, privind repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de Societatea Internațională de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni și Șestacova Maria, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2016,

c o n s t a t ă

La 03 decembrie 2014, Șestacov Maria s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SIA „Moldasig” SA, intervenient accesoriu Climenco Valeriu privind repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 17.08.2011 aproximativ la ora 16:30, Șestacov Valeriu, ieșind din piața comercială „Calea Basarabiei”, unde activa în calitate de realizator a mărfurilor de larg consum, deplasându-se spre gara de „Nord” și oprindu-se pe marginea drumului, având intenția de a stopa o rutieră pentru a pleca acasă, a fost lovit de un automobil de model „Fiat Multipla”, cu n/î CMU 298, la volanul căreia se afla Climenco Valerii, care se deplasa cu spatele.

În urma tamponării, Șestacov Valeriu a fost aruncat pe asfalt și de la o durere acută în regiunea bazinului și a femurului drept, pe o perioadă scurtă de timp a pierdut cunoștința.

După evenimentele date, Șestacov Valeriu a fost transportat la CNSPMU, unde a fost constatată fractura colului femural, cu deplasare, fără afectarea canalului medular.

Aflându-se în cadrul Instituției Medico Sanitare Publice - Centrul Național Științific-Practic de Medicină Urgentă, a fost supus unei intervenții chirurgicale-ortopedice și anume, tratamentului de endoprotezare de șold cu implantarea protezei de tip Endoproteză bipolară necimentată de șold, acoperită cu hidroxiapatită (SAMO Italia).

Indică reclamanta că, Șestacov Valeriu la tratament staționar sa aflat în perioada 17.08.2011 până la 05.09.2011, iar apoi, după externare, s-a aflat la tratament la domiciliu, practic fiind imobilizat la pat până la finele anului 2011.

În urma acțiunilor șoferului automobilului de model „Fiat Multipla” cu n/î CMU 298, lui Șestacov Valeriu, i-au fost provocate leziuni corporale, constatate prin fișa medicală și certificatele medicale emise în acest sens, fiindu-i cauzate vătămări corporale medii, fapt constatat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 2415/D din 19.09.2011.

Pe faptul tamponării și cauzării vătămarilor corporale lui Valeriu Șestacov, la 12.09.2011 a fost pornită cauză penală în baza semnelor componente de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod Penal.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19.06.2013, Climenco Valerii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de un an cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an, iar conform art. 90 Cod Penal pedeapsa principală a fost suspendată pe un termen de probă de doi ani. Totodată, a fost admisă parțial acțiunea lui Șestacov Valeriu împotriva lui Climenco Valerii privind repararea prejudiciului moral, fiind încasată suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar pretenția în partea reparării prejudiciului material pretins de la SIA „Moldasig” SA a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordine civilă.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 04.12.2013 a menținut sentința Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19.06.2013, care a devenit irevocabilă la 02.01.2014.

Menționează că, la 25 iulie 2013, Șestacov Valeriu a decedat.

Conform certificatului de moștenitor legal din 20.01.2014, înregistrat la OTC Chișinău la 29.01.2014, moștenitor al bunurilor lui Șestacov Valeriu, este soția acestuia, Șestacova Maria.

Indică reclamanta că, conform înscrisurilor anexate la acțiunea civilă înaintată de Șestacov Valeriu în cadrul examinării dosarului penal în instanța de fond, acesta a solicitat încasarea de la SIA „Moldasig” SA a prejudiciului material cauzat de un izvor de pericol sporit.

Astfel, relevă reclamanta că, în vederea reabilitării sănătății și a urmăririi unui tratament medical special cu implantarea unei proteze, Șestacov Valeriu a suportat cheltuieli în mărime de 15 886,46 lei.

După externarea din staționar, Șestacov Valeriu a fost îndreptat pentru tratament la domiciliu și după intervenția chirurgicală suportată, o perioadă îndelungată de timp, a fost imobilizat la pat. Prin urmare, între Șestacov Valeriu și Bezus Nadejda, la 12.09.2011, a fost încheiat un contract de îngrijire, cu termenul de 3 luni, iar plata pentru serviciile acordate a constituit suma de 9 000 lei.

A mai indicat reclamanta că, de către Șestacov Valeriu au fost suportate cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 5 000 lei, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanțele de judecată, fapt confirmat prin bonurile de plată.

De asemenea, în vederea acoperirii cheltuielilor apărute pentru tratamentul medical a traumelor primite, între Șestacov Valeriu și Juravlioiva Ludmila la 19.08.2011 a fost încheiat un contract de împrumut pe un termen de până la 18.08.2012. Obiect a contractului de împrumut a constituit suma de 3 000 de euro, cu o dobândă lunară în mărime de 10 %, ceea ce constituie 300 de euro lunar, respectiv, Șestacov Valeriu a achitat dobânda pentru lunile august 2011 - aprilie 2012, iar în total suma de 37 621 lei.

La 07.11.2011, prin decizia Consiliului Republican de Expertiză Medicală a Vitalității, drept consecință a vătămărilor primite în urma accidentului rutier, lui Șestacov Valeriu i-a fost stabilit gradul doi de invaliditate.

Ulterior, de către Casa Națională de Asigurări Sociale Buiucani i-a fost eliberat carnet de pensionar , fiindu-i stabilită pensia pentru invaliditate în mărime de 838,09 lei, iar din 01.04.2012 pensia a fost majorată cu 9,6 % și constituia suma de 919,43 lei.

Relevă reclamanta că, urmare a traumelor primite, Șestacov Valeriu nu a mai fost în stare de a activa în câmpul muncii.

La momentul accidentului, conform convenției colective nr. 9 din 28.01.2010 dintre Guvern, Patronate și Sindicate, cât și prin hotărârea Guvernului nr. 165 din 09.03.2011 a fost stabilit quantumul minim garantat al salariului în sectorul real care constituie suma de 1 100 lei lunar, iar din 01.05.2012, acest salariu constituie suma de 1 300 lei lunar.

În rezultatul accidentului, Șestacov Valeriu nu a mai avut posibilitatea de a practica munca pe care o desfășura anterior accidentului și ca urmare, nu a avut posibilitatea de a se angaja la lucru și de a primi un salariu decent.

Reclamanta consideră că pârâtul este obligat să achite salariul nerealizat (venitul ratat) pentru perioada din 17.08.2011-30.04.2012, câte 1 100 lei lunar, iar de la 01.05.2012 până la 25.07.2013 (data decesului) câte 1 300 lei lunar. Tot la compartimentul salariului nerealizat, prejudiciul constituie pentru perioada august 2010 - 30 aprilie 2011: 1 100 lei/lunar x 8 luni = 8 800 lei, din perioada 01.05.2012 și

până la data decesului din 25.07.2013, câte 1 300 lei lunar (1 an, 2 luni și 24 de zile) - 19 240 lei, iar în total suma de 28 040 lei.

Reieșind din cele menționate, solicită reclamanta, încasarea de la SIA „Moldasig” SA în beneficiul său prejudiciul material în mărime de 95 547,46 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2016 cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. S-a încasat de la SIA „Moldasig” SA în beneficiul lui Șestacova Maria cheltuielile pentru tratamentul lui Șestacov Valeriu în mărime de 15 886, 46 lei, pentru îngrijirea lui Șestacov Valeriu în mărime de 9 000 lei și cheltuielile suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice în mărime de 5 000 lei. S-au respins pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor legate de suportarea tratamentului în mărime de 37 621 lei și venitului ratat în mărime de 28 040 lei, ca neîntemeiate. S-a încasat de la SIA „Moldasig” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 747 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SIA „Moldasig” SA și Șestacova Maria, au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, s-au respins apelurile declarate de SIA „Moldasig” SA și Șestacova Maria, cu menținerea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2016.

La 30 ianuarie 2017, SIA „Moldasig” SA a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului recurentul a invocat dezacordul cu decizia contestată, criticând-o pentru netemeinicie și ilegalitate, susținând în esență că, instanța de apel a aplicat eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Consideră că, instanțele de judecată au încasat despăgubiri de asigurare în beneficiul unei persoane neîmputernicite, ale cărei drepturi nu au fost lezate.

Susține că, intimata nu a prezentat un certificat de moștenitor pentru sumele invocate în cererea de chemare în judecată, având în vedere că, sumele solicitate rezultă din dreptul persoanei decedate de a solicita repararea prejudiciului cauzat sănătății, drept ce poartă caracter personal, este insesizabil și nu este transmisibil prin succesiune.

La fel, recurentul indică că, în instanțele de fond nu a fost prezentat un certificat medical prin care părții vătămate să-i fie indicată necesitatea îngrijirii speciale, pe perioada incapacității temporare de muncă, motiv pentru care aceste cheltuieli urmau a fi respinse ca neîntemeiate.

Referitor la termenul declarării recursului, Colegiul reține că, materialele dosarului nu atestă cu certitudine data primirii de către recurent a deciziei integrale, iar în asemenea circumstanțe recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art. 434 CPC.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către SIA „Moldasig” SA, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SIA „Moldasig” SA, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SIA „Moldasig” SA, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea Internațională de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat

Dumitru Mardari